

REJTŐ JENŐ

A fekete kapitány

Az olvasó megismer egy farkast pizsamában

A címben jelzett dúvad természetesen nem valóságos farkas, miután ilyenek még egy író fantáziájában sem fordulnak elő hálóöltözékben, hanem csak hasonlat. Megfigyelhettük már, hogy embertársaink, ha hasonlatról van szó, általában a legrosszabbakat részesítik előnyben. Ismernek például keblen melengetett viperát, mint az álnokság jelképét, csak azért, mert ez a csúszómászó, miután jobban lett, természetesen megmarta azt a hülyét, aki tájékozatlanságában egy útfélen fekvő mérgeskígyót - ahelyett, hogy hagyta volna ott, ahol van - a keblén melengetett. Megdöbrentő az lett volna, ha a melengetett kígyó örök hűséget fogad az illetőnek. Ezek után bele kell nyugodnunk abba a szimbólumba is, amely vihar-edzett hajóskapitányokat „tengeri farkashoz” hasonlít. Miután farkasok a szibériai tundráktól Amerika sztyeppéin át az indiai dzsungeléig mindenütt találhatók, csak kizárólag a tengeren nem. Kedvem lenne még tovább szólni az érthetetlenül ostoba emberi hasonlatokat, de regényem bevezetése nem ölelhet fel húsz-harminc vaskos kötetre való anyagot, tehát állapodjunk meg a „tengeri farkasnál”.

A vitorlától a csavargőzösig nagy változáson ment át minden, ami a hajózással összefügg, még a tengeri kalandok hőse is. A haladás egyre mélyebb nyomokat hagy környezetünkön. Barátom, egy irodalmi érzékkel megáldott vegyeskereskedő, ezt úgy fejezte ki találóan, hogy „az idő vasfoga elrepül felettünk”. Bizonyos fogalmak lényeges változáson mentek át. Az álkulcsos, toprongyos betörőből gépfegyveres gengszter lett. Hol vannak a jó öreg tengeri farkasok, ifjúsági olvasmányaink zord regényhősei? Vagy hol van a bőszi kalózkirály?

Hát van. Éppen ő e kis regényem egyik főhőse. A kalózkirály, a vén tengeri farkas, és bár a modern idők órá is rávésték nyomukat, ma is érdekes egyéniség.

Nézzük meg, hogy Verne és Jack London regényalakjai óta milyen változáson ment át a halálfejes lobogó rettegett hőse.

Elsősorban is kissé megkülönbözteti őt az ismert kalóztípusoktól az a külsőség, hogy csíkos selyempizsamában van. Megrendítően hatott volna azonban Jack London és Verne Gyula olvasóira az a körülmény is, hogy a kalózkirály a hotel titkárát követelte üvöltve, mert elfelejtettek fenyőtablettát készíteni a reggeli fürdőjéhez. Később felhozatta a reggeli lapokat, de mielőtt belekukkanthatott volna, megjelent az utazási iroda embere. Kopogtatás nélkül lépett be.

- Mi újság, Havlicsek? - kérdezte a tisztviselő. A kalózkapitányt ugyanis Havlicseknek hívták, és Prágából vándorolt ki ifjabb éveiben.

- Inkább maga mondja meg, hogy mi újság?! Két hét alatt összesen háromszáz dollárt kerestem.

- Hány embert tud összeszedni jövő hétre?

- Sajnos, most nehéz kalózoikat verbuválni, kezdődik a fürdőszезon, és elmennek vidékre pincérnek. De hat dollárjával tudok negyvenet szerezni. - Az asztalon egy kis blokk feküdt, és a kalózkirály számolni kezdett:

- Ha hat dollárjával veszünk negyven embert, szállítással és ellátással... kétszáznegyven, meg hetven... ebből lejön a maga jutaléka...

- Nézze, Havlicsek, ne számoljon. Állítson ki nekem egy negyventagú marcona kalóztársaságot, bérbe vettük a Hawaii-csoport mellett a kicsi Carabeau szigetét, és maga ott fogadja majd a turistákat. Kap hatszáz dollárt,

- Ab Carabeau nem vállalom. Maguknak kell fedezni a szállítást és az én külön költségemet. Nekem előbb kell odamenni, hogy a kalóztanyát a vérszomjas turisták számára berendezzem. És bennszülöttekkel nem dolgozom, mert az én kalózzai-

mért felelek, de ezek a félvérek és feketék lopják a fényképezőgépeket.

- Legalább öt bennszülött kell. Hogy képzeled az ilyen kalózszigetet egy igazi haditánc nélkül?

- Mi az, maga tanít engem?! Maga a kalóz, vagy én?

- Erről lehetne vitatkozni. De nem akarok vitatkozni. Haditánc nélkül az egész dolog semmit sem ér. Szerezzen tisztességes bennszülötteket - követelte az utazási iroda embere.

- Megvan! A túgyárban sztrájkolnak, könnyen kapok néhány néger munkást. Két hét alatt majd megtanulnak táncolni.

- És üvöltözni is kell, meg fogat vicsorgatni. Vigyázzon, hogy egyiknél se látsszon ki a plomba. Azután több halálfejes lobo-gó legyen, mint a múltkor.

- Ha maguknak több kell, vegyenek, vagy kölcsönözzenek.

- Rendben van. De levelezőlapokat ne merjen árulni!

- És miért?! Egy kalóznak nem lehet mellékjövedelme?!

- Nem félek a turisták éleslátásától, de olyat még senki sem hallott, hogy kalózok képes levelezőlapokat árusítani.

- Jó. Majd vérfürdőt rendezünk - kiáltotta gúnyosan Havlicsek,

- Van középút is. Vagy levelezőlap, vagy vérfürdő, ez túlzás. A legények legyenek marconák, de udvariasak, és ne ijesztgessék túlságosan a turistákat. Állítsa nekem össze a kellékek pontos listáját. Viszontlátásra.

Az utazási iroda embere elment. A kalózkirály cigarettára gyújtott, és kinyitotta az egyik reggeli lapot.

Íme, a modern tengeri rabló.

Nehogy az olvasó még prózaiasabban lássa földünk életét, mint amilyen a valóságban, megjegyzem, hogy a Csendes-óceán kalózsromantikája valóban megtartott még néhány igazán vad típust, de ezek általában politikai szolgálatban állnak. A kínai partvidékek közelében, lagúnák és zátonyok között, hajókkal megközelíthetetlen korallszigetek mélyén, ma is tanyáz-

nak kalózzok. Ezek a kalózzok a kínai birodalom felé iparszerűen bonyolódó csempészszt zavarják. Vagy valamelyik kínai tábornok titkos bérencei, és japán csempészhajókat pusztítanak, vagy angol pénzen más állam nagyiparának csempészhajóit sülyesztik el. Melyik ország léphetne fel ellenük határozottan? Hiszen ha ezt megtenné, beismerése lenne annak (amit mindenki tud), hogy a csempészek hasznos szállítói a polgárháborút szító nagyhatalmaknak. A csempész tehát a kínai part közelében szabad préda. Nyolc-tíz elsülyesztett dzsunka, lemeszárolt kínai, egy-egy elfoglalt ócska gőzös, harminc-negyven kiírtott matrózzal, fel sem tűnik. És ugyan ki reklamálná? Néhány árva, egy-két özvegy meg jó barát, akikkel senki sem áll szóba, és néhány sehol sem bejelentett lakos ezen a földön.

Az amerikai partok közelében, ahol a kalózzvilág először tűnt le korunkban, már csak Havlicsek garázdálkodik, és ő is egy utazási irodán keresztül szedi el a gyanútlan utasok pénzét, törvényes formák között. Az amerikai kalózzvilág néhány életben maradt öreg farkasa most szabadul húszéves rabságából, vagy kehesen hordja a zsákot valamelyik kikötőben. A kínai partok, ahol még néhány valóságos kalóz él, jó gyorshajóval három hét távolságra vannak innen. A turisták azonban épp eleget olvastak a csendes-óceáni kalózzokról ahhoz, hogy izgalmas kíváncsiság vegyen rajtuk erőt, és ne sajnálják a pénzt („ha már átjöttünk Európából”), hogy megtekinthessék a „kalóztanyát”. Az utazási iroda természetesen írásban vállal felelősséget az utasok személy- és vagyonbiztonságáért. De ez felesleges is, mondta a turistáknak Morton úr, az európai osztály vezetője, mert egy amerikai utasszállító hajó megsértésével az Egyesült Államok flottájának haragját vonnák magukra, ettől pedig a rettegett kalózkirály is óvakodik.

Ilyen előzmények után két svéd vénkisasszony, egy bolgár terménykereskedő, három gazdag görög diák és egy londoni úri család borzongva bár, de megérkeznek a kalózzok szigetére. Fogalmuk sincs, hogy e borzalmas hely, bár kissé távolabb fekszik, azért tulajdonképpen a békés Hawaii-szigetcsoporthoz tagja.

Ők partra szállnak négy matróz és egy tiszt kíséretében. A szigeten állig felfegyverezett londonerek hada fogadja őket, élükön a kalózkirály, ebből az alkalomból egy San Francisco-i főkavadásztól kölcsönként ruhában, homlokán piszkos kötés, kezében kétsövű vadászpuska, amelyet közepénél fogva, elszántan szorít a markában, elsősorban azért, hogy a zárózat hiánya ne tűnjön fel senkinek. Övében tör, haja kócos és sáros (órákat kell másnap a borbélynál töltenie), és gőgösen nézi az érkezőket. Az érkezők állnak és moccanni sem mernek. Végül borízú, rideg hangon megszólal a kalózkirály:

- Önök az amerikai lobogó alatt érkeztek, tehát éppoly biztonságban vannak itt, mint saját lakásukban. Tekintsék magukat vendégeimnek, ha már véletlenül rábukkantak rejték helyünkre, és csak arra kérem önöket, ne áruljanak el bennünket a hatóságoknak. Nézzék meg barlangunkat, addig is poggyászaikat nyugodtan hagyják itt. Szigonyos! Te vigyázol rá!

- Yes! - felelte zordonan a valószínűtlenül nagy bajusszal megáldott szigonyos.

A barlangban mindenki nedves lesz, és rövid időn belül vakaródzik. A turisták borzonganak a toprongyos San Francisco-i munkanélküliek között. A barlang mélyén néhány hanyagul odavetett emberi koponya hever. Alkonyatra azért megbarátkoznak a környezettel, és este már élesen sivít a londoni mama:

- Jackie! Hagyd békén a kalóz bácsit, és gyere ide!

- De mami! Ennek a puskának nincs kakasa!

- Nem teszed le mindjárt! Ugyan, kedves martalóc úr, hozza ide azt a kölyköt.

Később több helyen kigyúl a tábortűz, és a kalózbarlang mélyéről fonott kerti székek kerülnek elő. Azután lejönnek a hegyről a „benszülöttek”, és eljárák a tűz-táncot. De csak hárman. A negyedik tűgyári munkás, az első táncpróba után, felnőtt gyermekeire hivatkozva, otthagyt a tánciskolában. A másik három, gyékényköténnyel a derekán, fehér csíkokkal bemázolt testtel, dárdájukat vadul forgatva és üvöltve

ugrándozott. Ez a mulatság sokáig tartott, de mégis idő előtt kellett abbahagyni, mert az egyik munkásnak tüske ment a talpába, és angol átkokat üvöltve, egy lábon elugrált.

A társaság azonban így is jól szórakozott, és sok felvétellel mozdította elő a Kodak gyár filmforgalmát, azután elhajózott.

A tüzeket kioltották, és a kalózkirály nyomban intézkedett.

- Minden fegyvert iderakni a ládába, szám szerint. Az elveszett kellékek árát levonom a napidíjból!

A fegyverek mellé odakerült néhány fekete zászló, öt darab gipszből készült koponya, a dárdák, valamint a szigonyos valószínűtlenül terebélyes bajusza. A kalózkirály ezután kifizette a legényeket, és egy óra múlva útban voltak San Francisco felé.

Egy ember férfi szeretne lenni

A vitorlasklub ötórai teáján ébredt fel hirtelen Burton Larryben a vágy: jó lenne erős, bátor férfinak lenni. Hirtelen ambíciójának Mary Long volt az oka. Mary, a milliomos Arthur Long leánya. Miss Long nem szerette a környezetében nyüzsgő előkelő ifjakat. Mary ugyanis azt hitte önmagáról, hogy ő az a bizonyos erős, edzett, kisportolt, korszerű nő, aki joggal keres magához illő élettársat egy komoly, értelmes, de bátor és erős férfi személyében. Holott Mary a fenti jellemvonásokból csak a korszerű jelzőnek felelt meg, bár el kell ismerni, hogy senki olyan rövid idő alatt annyi autót nem vezetett tönkre, mint ő. Tény és való például, hogy sportkocsija, mint a sors kiszámíthatatlan akarata, száguldott e csodálatos világáros utcáin. Ezen kívül Mary képes volt olyan messzire kiúszni a tengerbe, hogy mentőexpedíciót mozgósítottak érte, a kikötőben található valamennyi vízi jármű részvételével. Tánc helyett szívesebben ment hegyet mászni, remek turista-felszerelésével a közeli Nevada vadregényes, csodás szikláira, és este, kissé elhanyagolt külsővel, a tűzoltók kíséretében érkezett haza. Ezek után úgy érezte, hogy ő különb az átlagnőnél, és jogot formált arra, hogy környezetében a kedves úrifiúkat lenézze.

Ilyen lenézett úrifiú volt számára Burton Larry is, a konzervatív Burton bankár fia. Azért említem éppen Larryt a sok közül, mert ezen a különben jó kedélyű fiatalemberen Mary viselkedése miatt már hetek óta a búskomorság határozott tünetei látszottak. Pedig gyávának sem lehetett nevezni a fiút, mert szerelme olyan elszánttá tette, hogy képes volt beülni a sportkocsiba, ha Mary vezette.

Marlow, a másik konok udvarló sem próbálkozott több szerencsével, mint Larry. De Marlow, tudatában reménytelen szerelmének, nem kísérletezett azzal, hogy Mary különbnek lássa

őt, mint amilyen a valóságban. És a valóságban szegény John igazán szántalmas férfi volt. Még csak teniszezni sem tudott, általában túl halkan beszélt, könnyen pirult és olykor akadozott, elterjedt róla, hogy fél a tengertől, még csónakban sem ült soha. Egyetlen egyszer sem mert Maryvel autózni, irodalommal és társadalomtudománnyal foglalkozott. Igen szépen hegedült, vagyont érő régiséggyűjteménye volt, és miután letette a filozófiai doktorátust, a város néhány tudósával együtt egy néprajzi múzeum felállításával foglalkozott évek óta. Ideje volt rá elég, mert a Marlow család az ország első adófizetői között szerepelt a pénzügyi statisztikában.

John Marlow unokatestvére volt Larry Burtonnek. Az idősebb Burton Marlow édesanyjának hűgát vette el. Míg azonban a Burtonok a pénzvilágban játszottak jelentős szerepet, a Marlow család tagjai már négy-öt generáción keresztül kizárólag a tudománynak és művészetnek szentelték minden idejüket.

Larrynek csak az apja élt, míg John Marlow már négyéves korában árva volt. Édesapjára, édesanyjára nem emlékezik, és 13 éves korában mostohaapját is elvesztette. Tehát a nagyanyja nevelte fel. Hivatalos gyámja ugyan Fred Marlow nevű nagybátyja volt, aki, mint nyugalmazott tengernagy, a minisztériumban töltött be magas pozíciót, de John nevelését a család tulajdonképpeni feje, a nagyanya irányította. Éspedig igen erős kézzel. Ez a törékeny, galambősz, hetvenhat éves, finom arcú asszony nem ismert akadályt, ha arról volt szó, hogy akarátát keresztülvigye. John zenét tanult és nyelveket. Sokat kellett tornásznia, de erejének nem vette hasznát, mert minden rossztól, verekedő pajtásoktól, közönséges emberektől úgy óvták, mint valami távol-keleti ország trónörökösét, aki egyúttal a nép istene is lesz, ha megkoronázzák. Ezért John félénk, határozatlan és alázatos lett. Külsejére kínos pedantériával ügyelt, sohasem ivott alkoholt, nem járt nyilvános szórakozóhelyekre, és nem dohányzott. Viszont rajongott a francia költőkért, gyönyörűen zongorázott, és cikkei az angolszász nyelvjárásokról feltűnést keltettek igen komoly tudományos körökben.

A nagyanya későn látta be gondos pedagógiai rendszerének rossz következményeit. Egy fiatalember ilyen természettel akkor is szerencsétlen, ha tudós. Különösen az Egyesült Államokban. Ő tehát nem is kísérletezett Maryvel, hiszen Larry, aki autót vezet, iszik, kimerészkedik vitorlással a tengerre; még Larry sem ért el sikert Marynél. Ezért John Marlow beérte annyival, hogy olykor a közelében lehetett Marynek. Érthető, hogy a leány rokonszenvesebbnek találta a fiatal tudóst, aki szomorú tekintete mögül sohasem engedte útjára vallomását. Két különböző udvarló közül a nő számára mindig az a rokonszenvesebb, aki ritkábban ad kifejezést érzelmeinek.

Ez volt a helyzet a regény kezdetén. Adva volt Larry, egy férfi, aki szeretett egy lányt. Nem az első eset, hogy egy regény így kezdődik, és az sem különleges folytatás, hogy a leány az említett urat nem szerette. De az a körülmény, hogy az úr ebbe nem nyugodott bele, egy regényre való bonyodalmat von maga után.

Az ilyen csökönyös emberek nélkül az írók elmehetnének koldujni.

A vitorlásklub ötórai teáján Larry egész határozott lépésre szánta el magát.

- Mary - mondta tánc közben -, ez nem mehet így tovább. Szeretem magát.

- Látja, ennek örülök. Jó érzés egy nőnek, ha tudja, hogy szeretik.

- Ez nem válasz. Mary, jöjjön hozzám feleségül.

- Most táncoljunk - mondta Mary. Csak azért nem utasította határozottan vissza Larryt, mert a fiú egyike volt az ide-oda rángatható, kedves tenisz-, vitorlás- és táncpartnereinek. Nem nélkülözte volna szívesen. - Azt hiszem, Larry - mondta -, én sohasem biztattam magát azzal, hogy a felesége leszek.

- Rendben van. Tehát mikor válaszol? Fél óra múlva? Elég ennyi gondolkozási idő?

- Majd meglátom...

Tánc után Marlow jött oda az asztalukhoz. John és Larry alapján véve szerették egymást, de most a lány miatt, különösen Larry részéről, mintha feszültebb lett volna közöttük az érintkezés. Mary, hogy elterelje a beszélgetést eddigi irányából, gyorsan érdeklődni kezdett az állítólagos néhai kontinensről, amely egykor Dél-Amerikát és Ausztráliát kötötte össze, és Marlow szerint ezt fényesen bizonyítja a Csendes-óceán néhány szigetén napvilágra került őskori indián eszköz. John igen alapos tájékoztatással szolgált e leletekről, különös fejtegetésekkel térve ki egy bizonyos majomhoz közel álló ősember Jáva szigetén kiásott csontjaira.

„Mamlasz” - gondolta Larry, azután táncolni vitte Maryt.

Néhány lépés után Larry folytatta az ostromot:

- Mary! Több ideje volt elhatározni magát, mint amennyit korunkban általában a boldogító igen megkíván. A mai háborús időkben sokkal különb események fölött döntenek egy tangó és egy foxtrott között.

- Legyen szíves, és ne politizáljon. És ha mindenáron tudni akarja, maga nem felel meg az én igényeimnek. A vasárnapi melléklet nyíltan megírta, hogy a jövő háborúját nem fogja hadüzenet megelőzni. Egyszer csak megjelennek majd San Francisco fölött az ellenséges bombavetők, és ebben a zúrvarban igazi erős férfit akarok az oldalam mellett érezni. És maga nem az.

- Azt hiszi, hogy én nem tudnám megvédeni?! - mondta mélységesen megsértve Marynek.

- Szerintem az ellenség annyi bombát dobhatna rám magától, amennyit akar. A kisujját sem emelné fel ellenük.

- Ezt nem mondhatja! - tiltakozott Larry izgatottan. -Ha sor kerül rá, majd megismer. Bár igazán nem tudom, hogy a mi társadalmi köreinkben miért részesítené előnyben egy finom hölgy a verekedő típust.

- Én még egy verekedő frátert is többre tartok a táncoló aranyifjaknál. De nem ilyen embert szeretnék. Az én férjem legyen erős, határozott fellépésű, bátor és komoly.

- És én nem ilyen vagyok?

- Nem. Még nem is láttam magát erélyesnek. De megígérem magának, hogy hosszabb ideig nem megyek férjhez, és ha bebizonyítja, hogy tévedtem, akkor nyomban igent mondok.

Ezzel Mary úgy érezte, hogy diplomatikusan intézte el az ügyet. És tévedett. Tévedésének első súlyos következménye még aznap este bekövetkezett. Larry elég ostoba volt egy férfias fellépés céljára a gyengéd, finom Johnt felhasználni. Ugyanis mikor ismét visszaültek, és Marlow a javai lelet után rátért a dél-francia cro-magnoni barlangban talált majomember alaposabb ismertetésére, Larry idegesen közbevágott:

- Ugyan, hagyd már ezt az örökös fecsegést.

- Bocsáss meg... - szólt nagyon halkán John -, de azt hiszem, nem fecsegek. Ez kissé erős kifejezés volt.

- Hát az volt! - felelte egyre ingerültebben Larry. - Nem fogom a te kedvedért patikamérlegre tenni minden szavamat. Vedd tudomásul, hogy unom az ostoba fecsegésedet!

John felemelkedett a helyéről, tűzvörös arccal nézett Maryre, azután bizonytalanul, ijedten válaszolt: - Ez... ez igazán... ez szemtelenség...

Egy pillanat volt, Larry is nyomban megbánta, de még hatása alatt a számára szörnyű beszélgetésnek, és megdühödve a sérítő szótól, pofon ütötte Johnt.

John érezte, hogy most vissza kellene ütni. Hogy halálos szégyen érte Mary előtt! Mary megdermedt rémületében. És John érezte, hogy gyáva, és mindennek vége van...

Lehajtott fejjel, megszégyenülten elment.

- Gyáva! - kiáltotta Mary Larrynek. - Azt hiszi, ez bátorság, egy gyenge, csendes, tudós embert megütni? Jegyezze meg, hogy John ezerszer rokonszenvesebb, mint maga, mert finomabb, mert nem akar másnak látszani, mint amilyen a való-

ságban! Szégyellheti magát, Mr. Burton! - Sarkon fordult, és otthagyt a halálsápadt Larryt.

Talán, ha John hallotta volna, amit a lány mondott, akkor sok minden másképp történik. De John nem hallotta. Csak ment haza a nagyanyjához, szerencsétlenül, megalázottan, szerelmesen. És felpofozva.

A nagymama közbelép

A hetvenhat esztendőös Mrs. Marlow legidősebb fiával ült együtt. Fred Marlow nyugalmazott tengernagy egy kis aranyozott, régi művű medaliont mutatott az anyjának. A medalionban két kép volt elhelyezve: egy hároméves kisgyermek és egy fiatal nő arcképe.

- Nézd ezt a medaliont - mondta a tengernagy. - Ma vettem le a minisztérium egyik szolgájának holttestéről... talán te is ismerted. Tomnak hívták.

- Ismertem... Mi történt vele?

- Belezuhan a liftaknába. Mindenki szerette a minisztériumban, szelíd, engedelmes fiatalember volt Tom. Már kora reggel ott bíbelődött virágaival a kertben, mosolyogva köszönt az érkező tisztviselőknek, és késő estig ápolta a növényeket. És tudod, ki volt ez a szelíd kertész? Ha nem hal meg, sohasem derül ki. A Fekete Kapitány fia.

- Él még ez a szörnyeteg?

- Igen. Azt mondják. Kalózkodásról sohasem lehet biztosan tudni. És annyian élnek vissza a névvel. A kínai partok közelében legalább négy-öt kalóz használja ezt a rettegett nevet, és a hírhedt Fekete Kapitány lobogója alatt öldöklő a szerencsétlen csempészeket és hasonló áldozatait.

- Hogy lett ez a fiú a minisztériumban kertész?

- Érdekes módon. Hallgasson meg! Halála előtt eszméleténél volt, és engem kéretett az ágyához. Valami oknál fogva engem különösképpen szeretett. Szegény Tom. Ideadta nekem ezt a medaliont. Az édesanyja és ő van a két képen. Nagyon előkelő, gazdag lány volt az anyja. Harminckét év előtt a Fekete Kapitány egy kiránduló társaságot rabolt ki a tengeren, és magával hurcolta ezt a gyönyörű nőt. És ez az asszony megszerette a kalózt. A kalóz pedig az ő kedvéért abbahagyta a kalózkodást, feleségül vette és egy szigeten telepedett le. A leány fivére ten-

gerésztiszt volt, évekig kutatta a hűgát, és egyszer véletlenül ráakadt. Töm már a világon volt. Talán hároméves lehetett. Ez a kép abban az időben készült. A Fekete Kapitány valahogy megmenekült, de az asszonyt a gyermekkel elhozták San Franciscoba. Erőszakkal hozta el a fivére. A házasságot könnyű volt érvényteleníteni. Az asszony azután még férjhez ment, de rövidesen meghalt. Állítólag bánatában. Az első férjét szerette. A kalózt. A fivére azután bejuttatta az árván maradt Tomot a minisztériumba. Ez volt a mi szelíd kertészünk szomorú titka. Arra kért engem, hogy ne temessük el a mostohaapja családi sírboltjába, mert hiszen ő a Fekete Kapitány fia. Józanul és értelmesen beszélt. Azt mondta, jobb, hogy ő most meghal, mert mindig félt, hogy egyszer csak kitör belőle az apa fékezhetetlen, vad természete. Szelídségével ezt a félelmet fojtotta el. Félt a tengertől, mert húzta valami oda, és tudta, hogy a Fekete Kapitány kalózdinasztiából származik. Apja, nagyapja és minden nemzetsége tengeren élt, és ott is halt meg, véres nevet és kegyetlen utódot hagyva hátra. Ez a kertész Tom félt az apja vérértől, félt a gyilkos ösztöneitől. Szegény. Egy óra előtt halt meg. És a medalliont nekem adta emlékül.

Az ősz asszony sokáig nézte a medalliont, a bájos, fiatal nőt és a csöpp gyereket. Észre sem vette, mikor a tenger nagy kiment a szobából. Johnra gondolt. Az ő édesanyja is férjhez ment újra, de négyéves sem volt John, mikor meghalt az asszony. Szegény gyerek. Mostohaapját a háborúban vesztette el. Ez a Tom sem lehetett idősebb, mint John. De John a tudományokért rajongó nemes Marlow-k közül való, míg ez a boldogtalan kertész egy kalózgeneráció nehéz vérért rettegte, amíg élt. A medalliont az asztal fiókjába tette.

Ekkor lépett be John. Mrs. Marlow jól ismerte unokáját. De ha nem ismerte volna, akkor is láthatta ezen a csüggedt, szomorú arcon, hogy nagyon, nagyon rossz lelkiállapotban van a fiatalember. Megcsókolta nagyanyja kezét, leült, és sokáig nézett maga elé.

- Mi bajod van, John?

- Nagyanyó... borzasztóan fáj, hogy gyáva vagyok. És gyenge. Miért neveltél úgy, mint valami melegházi virágot?

John nem mondott újat a nagyanyja számára. Mrs. Marlow sokszor szomorkodott, belátva, hogy helytelenül nevelte az unokáját. De ez a nyílt szemrehányás mindennél jobban fáj.

- Túlzott vagy, John. A huszadik században nem az ököl és a vakmerőség a legszebb férfitulajdonság. Mi történt veled?

- Pofon ütöttek...

Először nagy csönd támadt. Azután John lassan elmondott mindent. Szerelmétől kezdve és a jávai majomembertől a pofonig. Az öregasszony keservesen érezte, hogy frázisai a kultúráról és a diadalmas értelmiség huszadik századáról csak úgy hatnának erre a felpofozott fiatalemberre, mint egy megtámasztott országra az UNO gondolatának hangoztatása. Mélységes szomorúsága unokájáért, lelkiismeret-furdalása és határozott, gyors észjárása most váratlanul egy különös ötlet mentőövét dobta oda számára. Még jóformán ki sem bontakozott a gondolat a nagyanyó agyában, midén már megszólalt:

- Kedves, John - mondta komolyan -, azt hittem, a sors meg fog óvni ettől a fájdalmas közléstől, de amit elmondtál, az kötelességemmé teszi, hogy felvilágosítsalak, hogy okát adjam annak, amiért ilyen csendes embert neveltem belőled. Tudd meg, gyermekem, hogy a te édesapád, akit nem ismertél, aki-ről azt hiszed, hogy földbirtokosként halt meg, ez az ember szegény anyád első férje, a Fekete Kapitány volt. A Fekete Kapitány, akinek minden őse, mint rettegett kalóz, fejezte be életét.

Kimondta. Szegény Töm meghalt. És talán nem veszi rossz néven, ha Mrs. Marlow az ő életéből vett motívumokkal szeretné elhíttetni Johnnal, hogy vérében fékezhetetlen kalózösök ösztöne kering. Ez a nagyanyó igazán nem hallott soha önlebecsülő komplexekről, gyenge emberek önbizalmának fokozásáról, és mégis: egy gyakorlott ideg orvos sem használhatott volna zseniálisabb fogást lelki betegével szemben. Kérdés, hogy sikerül-e? John döbbenten nézett:

- Az én... apám...

- Talán sohasem mondtam volna meg, ha nem teszel szemrehányást túlságosan puha neveltetésed miatt. A te édesapád nem az én megboldogult fiam volt. Mikor elvette anyádat, hároméves sem voltál. A Fekete Kapitány harminc év előtt egy kirándulóját támadott meg, amelyen édesanyád is ott volt... És elmesélte Johnnak az egész történetet, amelyet az imént hallott a tengernagytól, némi módosítással, például az ő fia, Fred Marlow játszott a történetben a szabadító tengerésziszta szerepét. Az a körülmény, hogy John is korán vesztette el a szüleit, elfogadhatóvá tette a történetet.

- És most már megértheted - fejezte be Mrs. Marlow a történetet -, hogy miért neveltelek gyávának. Mert nem az én vérem vagy, de mégis éppúgy szerettelek, mint a saját unokámat, félttem attól, hogy egyszer csak kiüt belőled a zabolátlan, vad tengeri rabló vére.

Benyúlt a fiókba, és elővette a medaliont. Most dől el minden. Mennyire emlékszik John édesanyja arcvonásaira, akit négyéves korában veszített el. - Most átadom neked is. Sokszor nézegettem itt, ha egyedül voltam. Ez az anyai örökséged. Ilyen volt az édesanyád, mikor még a Fekete Kapitány felesége volt, és ez a gyermek te vagy. Tedd el, őrizd meg jól, és ha megbánnak, akkor ahelyett, hogy kezet emelnél valakire, markold meg ezt a medaliont, és gondoldj arra, hogy ha egyszer szóhoz jut benned az apád, nem tudod már többé elhallgattatni.

John a medaliont nézte. Az a halovány emlék, amely inkább édesanyja alakjáról és arcáról maradt meg benne, visszaidézhető vonások nélkül, nem állott ellentétben ezzel a finom, szomorú tekintetű képmással. Feldúltságában nem reagált határozott érzelmekkel a megrendítő történetre. Nézte a medaliont. Érdekes, cizellált arany volt. Nem is sejtette, hogy néhány óra előtt a Fekete Kapitány haldokló fiának a nyakán függött ezen a vékony láncon.

Megrémítette az, amit a nagymama mondott. Felállt, de egy pillanatig megkapaszkodott.

- Most... most felmegyek a szobámba... nem akarok beszélni - mondta, és bizonytalan léptekkel, mint valami holdkóros, elhagyta a szalont. Mrs. Marlow először úgy érezte, hogy utána megy, és őszintén bevallja a csalást. De meggondolta. Végre is erre ráér, ha látja, hogy bajt csinált. Szomorúan aggódva nézett a nyitva maradt ajtóra, amelyen át unokája, aki telivér, igazi Marlow volt, abban a hitben távozott, hogy ő a Fekete Kapitány fia.

Larry pedig úgy gondolkodott, hogy pénzért Amerikában mindent lehet kapni. Itt már vásároltak birodalmakat királyosul és anélkül, lehet kapni kéz alatt Európából importált lovagvárakat, miért ne lehetne hősi nimbuszt venni, bátor férfiúi erényeket, ha Marynek ez kell? Ha például hirdetést adna fel, amelyben jelentős összeget kínál fel ilyesmiért, bizonyára sok ajánlat érkezne. De honnan?

Egy angol üzletbarátjától megtudta a beszerzési forrást. Üzletbarátja elmesélte, hogy a közelben hemzsegő kalóztanyák egyikét kereste fel, és igazán hátborzongató élményben volt része. Larry, aki nagyon jól tudta, hogy emberemlékezet óta ezen a tájon nemcsak tengeri rablók, hanem még tengeri zsebmeteszők vagy csirketolvajok sem fordultak elő, nyomban sejtette, hogy blöffről van szó, tehát tüzetesen érdeklődött barátjánál a látogatás körülményeiről, így tudta meg az utazási iroda nevét, ahol rövid utánjárással kinyomozta Havlicseket, a kalózkirályt.

A kalózkirálynak, akit hotelszobájában felkeresett, elmondta, hogy milyen megbízásról lenne szó.

Havlicsek, mint egy gondos belgyógyász, figyelmesen végighallgatta Larryt, megértően bólogatott, és szürcsölte a teáját.

- Ön segíthet rajtam - mondta Larry -, nem hagyom magamon száradni a gyanút, hogy gyáva vagyok. Maga összehozhat va-

lami izét... szituációt, vagy ilyesmit, amiből Mary láthatja, hogy igenis, számíthat rám, a legnagyobb veszély esetén is.

- Uram, vérszomjas kalózaim csak a törvényes határokon belül fejtik ki működésüket. De lehetne esetleg olyasmit, hogy önagyságának zsarolólevelet írunk, és az ön rettenthetetlen válaszlevelei postafordultával szétkergetik a bandát. Ez veszélytelen és olcsón megszámítom. Portóval együtt négyszáz dollár.

- Nem jó. Ajánlott levélben elkövetett hőstettek nem meggyőzőek. Képzelve ön el, hogy Otelló levelet ír, ahelyett, hogy nyílt színen leszúrja vetélytársát.

- Bocsánat, az az illető a nőt szúrta le. Lehet, hogy Európában ez a fellépés férfias, de nálunk, uram, négyunciás kesztyűkkel kilenc menetet kell állni a férfinak. Hanem mi volna a véleménye egy szépen keresztülvitt, ügyes kis éjszakai rablótámadásról?

- Nem jó. Belekeveredhet a rendőrség. És itt nem arról van szó, hogy én bokszoljak, hanem, hogy huzamosabb ideig menyaszszonyom jelenlétében józan, férfias és bátor legyek, a bennünket körülvevő veszély dacára.

- Mit szólna például egy remekbe szabott festői kalóztámadáshoz a nyílt tengeren, martalócokkal, halálfejes lobogóval?

- Nem rossz. Kis lövöldözés...

- Félek, hogy ez megdrágítja. Puskáink nagy része ugyanis hasznavehetetlen, és függetlenül ettől, külön e célra töltésmentes patronokat kell beszerezni... - aggodalmaskodott a vén tengeri farkas, miközben egy apró ráspollal körmeit ápolgatta.

- Pénz nem számít! De, sajnos, amerikai állampolgárokat nem lehet becsapni azzal, hogy San Francisco közelében kalózszigetek vannak.

- Uram, én a nyolcvanas években Bostonban sikerrel árusítottam egy hajnövesztő szert, amelynek összetétele megegyezett a tűzoltók csizmáját vízhatlanító kenőccsel.

- Azóta Amerika sokat fejlődött.

- Hm... Bostoni lerakatom még most is haszonnal dolgozik -jegyezte meg Havlicsek. - Ha gondolja, készséggel elhurcoljuk

önt és tisztelt hozzátartozóit egy kalózhajóra. Ön meghívja a szóban forgó hölgyet és néhány ismerősét egy szép jachtkirándulásra...

- Megvan! - szólt közbe Larry. - Rendezek egy néhány napos jachtkirándulást, maguk megtámadják a vitorlást, és elhurcolnak bennünket egy szigetre.

-Jó ötlet - bólogatott Havlicsek. - Milyen sziget legyen?

- Lehetőleg kopár legyen, de nem minden komfort nélkül. Szóval a foglyok ott egész egyszerű vaságyakban alszanak, mindössze egyetlen párnát kapnak, az épület kívülről zord, de belülről tiszta, az élelmezés egyszerű, de azért tápláló, és véletlenül egy csomó folyóirat is van valahol, amit lemészárolt utasok hagytak ott.

- Tökéletesen értem. Olyan szigetet bérelhetek, amelyet akarok. Százötventől fölfelé kaphat már bérbe szigetet vulkánnal vagy vízeséssel. Kétszázért és kétszázhuszért ajánlottak egy szigetet, valódi európai remetével, aki tizenkét éve ruha nélkül tartózkodik egy barlangban, növényi táplálékon él, képeket fest és szájharmonikázik.

- A sziget kiválasztását önre bízom. A sziget legyen elhagyatott, de lehetőleg árnyékos és egészséges. Végre is, kalózok tanyázhathatnak egészséges helyen is.

- Ennek, uram, vonja le a következtetéseit, ha az árról lesz szó.

- Nyugodt lehet, nem fogok alkudni. Mielőtt én indulnék, mindent megbeszélek magával. Figyelmeztetem, hogy realisztikus legyen a támadás és az elrablás. Mennél realisztikusabb. A támadáskor én ellenállok majd, férfias daccal, de végül elnyom a túlerő.

-Ha parancsolja, megfutamodhatnak a kalózok...

- Nem, nem, úgy nem tudok hősiességet mutatni. Én majd el-lenszegülök, előrántom a revolveremet, amely vakra lesz töltve, néhány lövést adok le, az első felém rohanót knockoutolom, de a többség tapintatosan leteper. Figyelmeztetem, hogy ha sérülést szenvedek, elveszíti a fele honoráriumot.

- Mit képzelsz? Látszólag vad dulakodás lesz, de alapijában véve egy karcolás sem éri.
 - Azért realisztikus legyen. Köttözzenek meg, és én még akkor is szitkokat fogok szórni önökre. Mocskos kalózkoknak fogom önöket nevezni és gyáva orvtámadóknak...
 - Nyugodtan. Nem vagyunk érzékenyek.
 - Ezután elhurcolnak bennünket a szigetre, és kijelentik, hogy csak súlyos váltságdíj ellenében bocsátanak szabadon.
 - Uram! Ön filmírónak született- lelkesedett a kalózvállalkozó.
 - Most csupán egy aggályom van: tegyük fel a lehetetlent, hogy a rendőrség kinyomozza a tetteseket. Mit csinállok én akkor?
 - Látja, erre nem gondoltam.
- A kalóz csak egy percig gondolkodott: - Semmiség az egész. Ön írásban adja, hogy az egész elrablás tréfáját személyesen eszelte ki, és e megbízólevél felmutatója határozott kérésére vitte önt és társait a pusztá szigetre.
- Rendben van. És még egyszer, a fő, hogy minden élethű legyen. Realisztikus, uram, realisztikus!
 - Nyugodt lehet! Hátborzongatóan élethű lesz! És úgy is lett...

Havlicsek kalózokat akar szerződtetni, és ez sikerül neki

Havlicsek elhatározta, hogy az utazási iroda undok tisztviselőjét kihagyja az üzletből. Legfőbb ideje, hogy saját szakállára kalózkodjon. Burton Larry rendelkezésére bocsátotta a megfelelő tőkét, és ha ez az üzlet sikerül, kibérel valahol egy szigetet, éves szerződésű kalózokat tart, prospektusokat nyomtat, és özönlenni fognak a kirándulók hozzá. Kiment tehát Oaklandbe, hogy megfelelő vitorlás hajót találjon, a hozzá való hajóskapitánnyal és legénységgel. Könnyen rááll akármelyik cethalász. Végre is néhány embert fogva tartani könnyebb munka, mint elmenni a Behring-szorosig néhány cethalért. Akármelyik boldogan társul majd vele.

Hogy Havlicsek helyesen spekulált, azt a kikötő felső dokkján horgonyzó sokféle cethalászhajó bizonyította. Alapos szemlét tartott, hogy a legalkalmasabbat válassza. Néhány kis gőzöst nyomban elvetett. Azután kiselejtezte a világos színű hajókat. Kalózhajó legyen sötét. Végül megakadt a szeme egy hatalmas háromárbocos hajón. Ez impozánsnak látszott. Elsősorban hatalmas vitorlázattal rendelkezett, mint a régi, hosszú járatú szkúnerek, fekete bordázata impozánsan magas volt, legénysége csupa marcona, szép szál ember, egy csomóban ült a fedélzeten, valamelyikük bendzsózott, és a többi énekelt. Távolabb, a korlátnak dőlve, széles vállú, hatalmas, ősz ember könnyökölt, és elgondolkozva nézte a vizet. Ez a napbarnított, ráncos arcú ember majdnem két méter magas volt, hosszú, ősz haja kócosan hullott szét a feje körül. Igazi vén cethalász lehetett. A hajó oldalára ez volt festve: „Frisco”.

- Hahó! - szólt Havlicsek - feljönnék beszélni magával.

- Ha akar - szólt a kapitány, és a vízbe köpött. De Havlicseket ez nem zavarta. Figurára egész jó kalóznak látszik. Felsietett a fedélzetre, odament a kapitányhoz, és bemutatkozott:

- Havlicsek vagyok.

- Rendben van. Mit akar?
 - Jó üzletet hoztam. Maga cethalász?
 - Látja, ha van szeme. Vagy azt hiszi, hogy ekkora hajóval csigákat keresek?
 - Akar sok pénzt keresni?
 - Hogy a fenébe ne. - Nyugodtan, halkán beszélt a hajós, egyforma hangon, közömbösen. Figyelmesen végighallgatta Havlicseket, aki elmondta, hogy át kell festeni a hajó nevét, ő majd szerez a jelmezkölcsönzőből egy halálfejes lobogót, és a mondott időben és a mondott helyen végrehajtják a megrendelt kalóztámadást. A kapitány nem felelt azonnal. - Hát nem bánom
 - mondta némi tűnődés után -, nevem különben Johnson. Az ötlet nem rossz. De mi lesz, ha a rendőrség felelősségre von bennünket a milliomosok elrablásáért?
 - Legyen nyugodt. Erre gondoltam. - És megmutatta az írást, amit Larry már átadott.
 - Így rendben van - mondta megnyugodva a kapitány, miután elolvasta. - Rendelkezésre állok.
 - Majd meglátja, hogy alkalóznak lenni tisztességes és jövedelmező foglalkozás - biztatta Havlicsek. - A részleteket még megbeszéljük. A parancsnokságot természetesen én veszem át.
 - Ez természetes.
- Havlicsek elköszönt, és jókedvűen ment hazafelé. Derült hangulatát talán mérsékelte volna, ha sejti, hogy ez a napbarnított, ősz ember, akit kioktatott a kalózmesterségre, azonos volt a Fekete Kapitánnyal.

Larry terve várakozáson felül sikerül

John közben könyveket tanulmányozott. A holland és angol admirálisok krónikáiból megtudta, hogy a Fekete Kapitány családfája valóban hetedízigen a legerősebb és legelszántabb kalózokból állott. Azután egy tudós barátját kereste fel, és az átöröklésről beszélt vele. Kissé vigasztalóan hatott rá, hogy Mengyelejev szerint sokszor egy-két nemzedék elkerüli az átöröklés következményeit. John most már úgy érezte, hogy érti a nagyanyját. Komplikált lélektani magyarázatokat talált arra is, hogy miért fél a tengertől. Érthető: saját vadságától félt tudat alatt, hogy ez a vadság a tenger ősi vonzóerejétől esetleg fölszabadul. Elolvasott egy könyvet az atavizmusról és néhány értekezést a csírasejtjeinkben lappangó természeti erőkről.

A medalliont, láncsal együtt, maga sem tudta miért, talán, hogy néhai édesanyja szeretetét legalább így közvetve érezze, az inge alatt hordta. Egyszer csak Larry látogatta meg. Becsületesen odaállt eléje:

- Bocsánatot kérek tőled, John.

- Nem is haragudtam - mondta szomorú mosollyal. - Sőt. Talán jó is volt az a pofon.

Larry meglepődött. Érezte, hogy unokatestvérével valami változás történt. Nem nézi a földet, és határozottan beszél.

- Nagyon megbántam, hogy olyan csúnyán viselkedtem veled. Szeretnék Mary előtt is bocsánatot kérni tőled. Jachtkirándulást tervezek Honoluluba, és ha igazán megbocsátótál, akkor eljössz.

- Nem... ne haragudj - most elpirult, mert a tengerre gondolt. Érdekes, hogy vonzza a tenger. - Nem megyek, Larry...

- Tedd meg, kérlek... ugyanis Mary azt mondta, hogy nem jön, csak ha te is ott leszel.

John mélyet lélegzett. Eszébe jutott, hogy mindazon túl, ami történt, szereti Maryt. De most már nem venné el akkor sem, ha a lány szeretné. Talán éppen az ő gyermekük igazolná Mengyelejev öröklési teóriáját.

- Tedd meg nekem - kérlelte Larry.

- Jól van, megteszem - mondta komoran. Később Larryt whiskeyvel kínálta, és Burton legnagyobb csodálkozására, John hirtelen töltött magának, remegő kézzel a szájához vitte, és megitta. Hiába! - gondolta magában keserűen John: vér nem válik vízzé. Pedig tulajdonképpen az történt, hogy az ereiben keringő víz lassan vérré kezdett válni.

Előző napon a Fekete Kapitány mindent elmondott emberei-nek. Az üzlet igazán kellemes volt számukra. Abban ugyan megállapodtak, hogy a váltságdíj összege jóval meg fogja haladni azt, amit Havlicsek méltányosnak tart, csak ott támadt némi vita, hogy Havlicseket elindulás után nyomban dobják-e a tengerbe, vagy csak később. De a kalózkirály igen helyesen azt mondta, hogy amíg a hajózási vonalból nem érnek ki a foglyokkal, addig Havlicsek lesz a kapitány, így nem történhet baj, nála írás van, hogy az egész csak tréfa. Ha nyugat felé eltértek a forgalmi zónából, akkor Havlicseket és mindenkit, aki felesleges, a vízbe dobálnak. Ezután vacsoráztak.

Amikor tehát elérkezett a nap, és Havlicsek felsétált a kapitányi hídra, a legénység nyugodtan fogadta. Magában meg volt elégedve emberei marconaságával, de ezt nem mondta nekik, mert félt, hogy legközelebb esetleg többet kérnek, ha elkapatja őket. Így csak rövid beszédet intézett hozzájuk.

- Katonák! - monda, mint Napóleon valamikor -, ezentúl kevesebb munkával több pénzt fogtok keresni. Igaz, hogy új munkakörökhöz némi intelligencia szükséges, mert kezem alatt kalózzokká kell lennetek.

És megtanította őket. A legények figyelemmel hallgatták, hogy milyen legyen az igazi, vad tengeri kalóz. A legfiatalabb is olyan ember volt közöttük, akinek húsz-egynéhány gyilkosság nyugodott békével a lelkén.

Azután felvonták az összes vitorlákat, és elindultak észak felé az Uncle Sam nevű jacht nyomában, amelyen Larry és társasága élvezte a kellemes kirándulást.

Az Uncle Sam kedves, karcsú vitorlás hajó volt. Larryn és Maryn kívül a szülei: Long és Longné, az idősebb Burton és John vett részt a kiránduláson. Harrington, a hajó kormányosa kedvező időt jósolt a két napra. Az öreg Burton és Larry mindenképpen igyekeztek a vendégek számára tökéletessé tenni ezt a kirándulást. Larry tervét természetesen még az apja sem tudta. Kissé csodálkozott, hogy fia a háromnapos jachtkirándulásra hatalmas bőröndöt visz magával, de végre is egy elkényeztetett fiúnak sok holmira van szüksége. Larry ugyanis úgy vélte, hogy a kalóztámadás természetességéből nem von le semmit, ha az áldozatoknak, mondjuk, a fogságban is meghagyják borotvaszappanukat, kölnijüket, vagy miféle érdeke fűződne egy kalóznak ahhoz, hogy megfossa martalékát bridzskártyájától? Néhány doboz cigarettát, két pizsamát és egy pehelypaplant is vitt magával.

Kellemes, csendes, langyos este volt. Már második napja haladtak észak felé, vidám hangulatban.

- Milyen fenséges - lelkendezett Long - a végtelen, nyugodt óceán és a sok csillag. Nézzék, milyen hatalmas itt fölöttünk az ég.

- Milyen gyönyörű! - kiáltotta Mary. A hajót követő cápák uszonyai acélosan csillantak meg a holdfényben. Mary a tengert nézte, de titokban egy-egy oldalpillantással a távolabb álló Johnt leste.

John csendes volt. Alig beszélt. Megfigyelte önmagát, és rémülten konstataálta, hogy a tenger, a sós szél és a hajó csodálatos hatással van rá. Igen, igen! Ahogy barátja magyarázta, aki pedig ért az átörökléshez: az ösztönök esetleg évekig elfojtva lappanganak bennünk, de egy különös esemény elegendő kiváltó ok ahhoz, hogy elemi erővel törjenek ki. És John a tenger sós szagától úgy érezte magát, mint a szelíd oroszán, ha váratlanul húst hoznak eléje. Legalábbis így képzelte, miközben végigtekintett az óceán nyugtalanul rezgő, csillogó sivatagán. Mary lépett hozzá.

- Mondja, John, miért olyan komoly mindig?

- Gondolkodom, Mary - mondta férfias nyugalommal. Hol volt már az akadozás és a pirulás? Úgy érezte, hogy most már inkább a határozottságát kell fékezni. Mary ugyan eddig azt hitte, hogy ő valami sportkülönlegességhez menne legszívesebben, az igazság viszont az volt, hogy szilaj, bolondos nő léte, respektálta és szerette ezt a csendes tudóst. Erre a pofon napján jött rá. Szerette volna ezt közölni Johnnal.

- John, én úgy érzem, hogy sokat kellene tanulnom magától. Hogy alapján véve egy éretlen, hebehurgya nő vagyok.

-John nem felelt. A távoli, sötét látóhatárt nézte. Egy hét előtt talán még boldoggá tették volna Mary szavai. De már tisztában volt azzal, hogy a Fekete Kapitány családfáját nem szabad tovább fejlesztenie.

- Higgye el, Mary, hogy Larry a magához való férfi - mondta csendesen. - Maryt kissé fejbe sújtotta ez a nyílt visszautasítás, és igen szomorú lett.

Egyszer csak egy hatalmas vitorlás tűnt fel a távolban.

Larry látszólag nyugodt volt, de a szíve vadul dobogott. Tudta, hogy itt jön az ő megrendelt kalózhajója.

Egyenesen feléjük tartott.

- Ugyan mit akarhat tőlünk ez a hajó? - kérdezte az öreg Burton.

- Úgy látszik, figyelmeztetni akarnak valamire - felelte Larry.

A vitorlás egyre közelebb jött a jachthoz. Azután senki sem tudta, hogy mi történt, egy pillanat alatt nagyot rándult az Uncle Sam: két csáklya akadt bele, mindenki felugrált, asztal, szék eldőlt, edénycsörömpölés, árbocrecsegés, és a jacht odaütődött a Frisco oldalához. Vagy nyolc ember ugrott le nyomban, revolverekkel:

- Mindenki adja meg magát! Aki mozdul, az meghal! A hajó személyzete három matrózból, egy szakácsból és a kormányosból állt. „Most!”, gondolta Larry. „Csak reálisan csinálják, hogy Mary ne vegye észre.” Hirtelen előreugrott:

-Aljas kalóz banditák!... - kiáltotta, és kirántotta a revolverét, amelyben csak riasztótöltés volt. Sajnos azonban, a kalózok ezt nem vették figyelembe, és így Larry legszebb elképzelését is meghaladta az az élethűség, amellyel nyomban reagáltak. Először egy olyan pofont kapott, hogy négy foga meglazult, azután valami fémtárggyal nyakszirten csapták, hogy fejfel belezuhan a porcelán teáskészletbe, végül a szájába törülközőt tömtek.

Ezután valamennyiüket áthurcolták a Friscóra, és a fedélköz alatt egy raktárhelyiségbe zárták őket. A kifosztott Uncle Samet meglékelték, és a jacht pillanatok alatt elmerült.

...A támadás realitását illetőleg Larry igazán nagyon meg lehetett elégedve.

Egy tudósból kitor a „farkasvér”

Havlicsek tombolt. Szidta a kalózokat ügyetlenségükért, a szerződés azonnali felbontásával fenyegetődzött, hogy ez nem munka, ez nem „kalóztámadás” volt, hanem durva erőszak, és így igazán nem számíthatnak arra, hogy szolid üzleteket bonyolíthassanak turistákkal.

- Az a fiatalember, akit megverték, nem fog fizetni! Azonnal partra szállunk, és abbahagyjuk az egészet. Magukból soha sem lesz életrevaló kalóz.

A marconák csendben hallgatták, olykor a kapitányra néztek, hogy dobhatják-e már Havlicseket? De távolból egy torpedóromboló bordázata csillant meg, és a kapitány hűvös pillantása nem látszott biztatni őket arra, hogy parancsa nélkül cselekedjenek. Errefelé még hemzsegték a hajók.

- Ne haragudjon, uram - mondta az ősz óriás bűnbánóan -, de igazán nincsen még gyakorlatunk ilyesmiben. Kérem, vegye át a parancsnokságot továbbra is, és utasítson bennünket.

- Na, ezt szeretem. Hát kérem, egy óra múlva elém vezetik a foglyokat. Én majd az egyik hölgyet kissé megbántom, és akkor majd az önök által felpofozott úr mindannyiunkra átkokat szór, és férfiasan lép fel, ami bennünket szemmel láthatólag megfélemlít. Senki sem lép közbe, csendben a háttérben állnak. Ezzel esetleg még jóvátehetjük a dolgot, és megkapjuk a honoráriumot. Valaki oldja el azt az embert, adjanak a foglyoknak vizet és enni, ha van ilyesmijük, esetleg napilapokat is vihetnek. Ezt a mesterséget érteni kell.

Miután itt még szükség lehetett Havlicsek írására, amelyet Larrytól kapott, teljesítették a parancsát, kivéve a napilapokat. Ilyesmivel ugyanis nem szokták ellátni a vitorlást San Franciscóban. De megígérték Havlicseknek, hogy ha kell, legközebb abonálják magukat.

A foglyok egy fülkében voltak összezsúfolva. Ide a hajó orrából lépcső vezetett. A három matróz, a kormányos és a szakács is ott volt. Larry nem sérült meg nagyon, néhol kissé feldagadt és megkékült, a porcelán összekarcolta az arcát, de a saját lábán járt.

Amikor a foglyokat - hölgyekkel együtt - a fedélzetre vezették, a kalózok kissé távolabb helyezkedtek el. Megígérték Havlicseknek, hogy rábízna mindent, egy ujjal sem nyúlhat senkihez, csak zordonan állnak. Havlicsek, viharkabátjában, bőszen arccal járt fel s alá, csak Larry felé vetett olykor egy-egy biztató pillantást. Larry azonban moccani sem mert. A férfias fellépésről egy időre leszokott.

- Jegyezzék meg, hölgyeim és uraim - kezdte Havlicsek -, hogy vérszomjas kalózok kezébe kerültek, akiket neveltetésük nem akadályoz meg abban, hogy gyilkoljanak. A gazdag Burton család váltságdíjat fog fizetni, és akkor szabadon bocsátjuk önöket. De addig is tartózkodjanak mindennemű lázadástól! Ez elsősorban a hölgyekre vonatkozik! - És hogy alkalmat adjon Larrynek férfias fellépésére, megragadta Maryt a karjánál. A lány felsikoltott. Larry pisszenni sem mert. Ekkor azonban Havlicseket műsoron kívüli meglepetés érte. John úgy érezte, hogy az atavizmus elemi erővel tépte szét a puha neveltetés pókhálóját, vérhullám szökött az agyába, és úgy vágta szájon Havlicseket, hogy belereccsent az állkapcsa. A bőszen kalóz nem tudta, mit tegyen, de túl sok ideje nem maradt tünődésre, mert John ökle egyszerre csapta orron-szájon. Havlicsek nem volt gyenge ember. Meglepte, hogy valaki férfiasan lép fel, aki egy vasat sem ígért, de azután torkon kapta John-t. A foglyok dermedten álltak. John félelmetesen felkacagott, mint valami hiéna, és vad verekedés kezdődött. A kalózok, miután Havlicsek annyira a lelkükre kötötte, hogy ne merjenek közbelépni, és viselkedjenek illedelmesen, szerényen nézték távolból az eseményeket, sőt meg kell mondanom: némi élvezettel is. Figyelmesen és udvariasan szemléltek, amint a bőszen vezérről cafatokban szakad le a ruha, és rúgásoknak, pofonoknak olyan töme-

gében részesül, és olyan káprázatos gyorsasággal, mintha jelenléte nem is befolyásolná Johnt. Azután egymást átkarolva gurultak a fedélzeten, végül John Havlicsek fejét két fülénél fogva, szaporán verdeste a padlóhoz, és talán nem unja meg soha, ha nem kéri meg rá, hogy hagyja már abba. A kalózok nem mozdultak. Havlicsek igazán meg lehetett elégedve a kalózok tapintatával. Meg se moccantak. A foglyok rángatták fel Marlow-t, aki még ekkor is, veszettül rugdosta az alélt kapitányt. Az ősz, napbarnított ember lassan odajött hozzájuk, megnézte Johnt, azután az ájult Havlicseket, és bólogatva így szólt:

- Jó munka volt. Öntsétek majd le ezt az izét valamivel. - Azután a foglyokhoz fordult. - Menjenek vissza a helyükre.

- Mit akarnak velünk?! - kérdezte Marlow.

- Az majd elvállik. És csendesesen beszéljen. Érti?

- Azt hiszi, félek magától?! - mondta John vadul. Az ősz ember rövid mozdulattal, látszólag erőtlenül állon vágta. John úgy bukfencezett hanyatt, mint egy eldobott sétapálca. De félelmet nem ismert! Érezte, hogy a farkas kitört belőle. Leszegett fejjel rohant ellenfelére. A második ütéstől azonban már fekvé maradt. Az ősz ember nem mozdult a helyéről.

- Viselkedjenek nyugodtan - mondta alig hallhatóan. Ettől a csendes hangtól mégis a hátgerincükig borzongtak meg a foglyok.

Visszavitték őket a fedélköz alatti helyiségbe, rájuk zárták az ajtót, és őrt állítottak elé. Burton és Larry ápolták az ájult Johnt. Mary hirtelen odalépett hozzá, és megtörölte a fiú szája szélén csordogáló vért. Meg is simogatta a homlokát. Larry le-sütötte a szemét. Csodálta Johnt. Érthetetlen volt ez a váratlan harciasság. Azért kissé dühös is volt rá, mert most már sejtette, hogy a verés, amelyet ő kapott, félreértés következtében történt, viszont a John által abszolváltság férfias fellépés eltéréséért pénzelte ő le Havlicseket. Szóval, saját pénzén Marlow malmára hajtotta a vizet. De minderről John nem tudhatott, és így mindez egyáltalán nem magyarázta meg azt az igazán hősiessé-

nagyszerű bátorságot, amellyel John, Mary védelmében félholtra verte az álkalózt, és félholtra verette magát azzal az ijesztő ősz emberrel. Hm... azért itt valami hiba van. Ez a Havlicsek gyanús társaságot szedett össze...

John nemsokára magához tért. A foglyok szomorúan gubbasztottak a padlón, az egykori jacht személyzete, betartván a fegyelmet, valamivel távolabb ült az uraktól. Longné és Mary igyekeztek megőrizni nyugalmukat, de ez nehezen sikerült.

- Vajon mit akarnak velünk? - kérdezte az öreg Burton.

- Váltásdíjat - felelte Long. - Mért bántanának bennünket? Hála istennek, nem vagyunk szegények, majd fizetünk, és ezzel el lesz intézve.

- Bocsánat, uraim - szólt közbe Harrington, a kormányos -, azt hiszem, komoly bajban vagyunk. Láttam köztük egy alacsony, tömzsi fickót, Higginsnek hívják. Ezt a kínai partvidéken mindenhol körözik, híres gazember.

- De hát mit akarhatnak mást, mint pénzt? - mondta erre a bejelentésre rémülten Larry, aki nem volt olyan ostoba, mint Havlicsek, és sejtette, hogy baj van.

- Hát kérem... - felelte bizonytalanul a kormányos, összenézve a matrózokkal és a szakáccsal - azt hiszem... ha kiérünk északra felé... a hajózási vonalból... akkor legfeljebb az idősebb Burton urat, vagy a Long urat tartják itt... Az már így szokás náluk. Egy embernek a keze írása elég, hogy a többi hozzátartozót is megzsarolják.

- Megmondhatjuk őszintén! -szólt közbe a szakács. - Nem hagynak ezek élve senkit, még azt sem, akinek a hozzátartozója fizet. Pláne minket, meg a fiatal urakat nyomban elintézik, ha kiértünk abból a vonalból, ahol még az a veszély fenyegeti őket, hogy hajó jön szembe.

Rémülten hallgattak el. John, aki úgy érezte a tudományokba vetett hitével, hogy az atavizmus tökéletesen utat tör papírmásból készített neveltetésén keresztül, most megrendülten konstátálta, hogy egyáltalán nem fél, inkább diadalt érez, és

megveti a halált. Érezte, hogy származása vezéri szerepre és sürgős tettekre predesztinálja.

- Mennyi ideig tart, amíg kijutunk a zónából? - kérdezte.

- Ha nem változik a szél, huszonnégy óra alatt -mondta a kormányos.

- Mindenesetre meg fogjuk próbálni felvenni a harcot. Akarnak engedelmeskedni nekem? - mondta John.

- De hogy képzeled ezt?... - nyögte Larry.

- Akárhogy! Ha másképp nem sikerül, férfiak módjára fogunk meghalni, és nem hagyjuk egyszerűen leöldösní magunkat - felelte erélyesen. - Aki nem akar velem tartani, az marad.

Mary csodálkozó szemmel nézte. John egyszerre nagyot nőtt előtte. Milyen elsőrangú ember! Ha egy klubban arcul ütik, szó nélkül elmegy, és itt, ahol élethalálra megy a játék, igazi férfi. John egy pillanatra bekapcsolódott a lány tekintetébe, de ijedten nézett másfelé. Most, mikor tudatában volt annak, hogy a szabad, vad tenger az ő eleme, hogy minden ízében a Fekete Kapitány gyilkos vére cirkulál, most már csak egyet tehet: távol tart magától mindenkit, aki kedves előtte.

- A fedélzeten jól körülnéztem - szólt a foglyokhoz, akik, mint vezérüket vették körül. - A hajó elő részén csak a kormányos állt. Ha elbánunk a kormányossal, és megszálljuk a fedélköz fölötti részt, mi kormányozzuk a hajót, tehát előbb-utóbb találkozunk vízi járművel ezen a vonalon, és addig meg is fogjuk védeni a pozíciókat. Kinél van lőfegyver? - A kalózok annyira sem tartottak tőlük, hogy kikutassák őket. A kormányosnál, két matrónál, az idősebb Burtonnál volt egy-egy Browning és néhány töltény, körülbelül hatvan lövés. - Burton adja át a revolverét nekem! Én most megpróbálok a szellőztetőablakon kimászni, és a lépcső felől megközelíteni a fülkénket. Remélem, sötét van, és az őrájtónál azt fogja hinni, hogy egy társa jön. Ha ártalmatlanná tettem, felrohanunk az elő részbe, és ha véletlenül mégis van ott a kormányoson kívül más, azt habozás nélkül lelőni. Értitek? - mindezt suttogva, de nagyon ha-

tározottan mondotta. - Sok beszédre nincs idő. Ha húsz perc múlva nem jövök vissza, akkor azok végeztek velem!

...Előbb a fejét dugta ki az ablakon, és felnézett. A fedélköz korlátja volt felette. Embert nem látott. Most kiállt az ingadozó hajón az ablak keskeny párkányára. Nem szédült. Ronggyá szakadt ingét, kabátját szinte lehúzta róla a szél, és egy pillanatra megcsillant a szakadt ing helyén szabadon látszó medallion. Erősnek érezte magát, ahogy ott állt, szemben a süvöltő széllel, az éjszakában. Talán, ha nem tanult volna annyit az atavizmusról és az átöröklésről, akkor nem mível ilyen csodát a szuggesztió, amellyel beleélte magát egy kalóznemzedék lezármazottjának helyébe.

Könnyedén elérte feje fölött a fedélzet peremét, és csodálattal állapította meg, hogy macskaügyességgel és nesztelenséggel húzódkodik fel... A fedélköznek ez a része teljesen elhagyott volt. Kabinok falához lapulva osont a hajó orráig, és csak annyi ideje volt, hogy behúzódjon egy fülke mögé. Valamelyik matróz jött arra kötélcsomóval. Elhaladt... John hason csúszva ment tovább. Elérte a lépcső lejárátát. Állandóan figyelte magát, és megállapította, hogy a legcsekélyebb izgalmat sem érzi. De hiszen a tengeri gyilkosok számára ez az igazi öröm: a veszély és a harc! A kormányos most elfordult, és néhány távoli hajó apró fényét figyelte... Ezt a másodpercet használta fel arra, hogy gyorsan felegyenesedve lemenjen a csigalépcsőn. A visszaforduló kormányos még látta eltűnni a lesiető alakot, de nem is gondolt rá, hogy az más is lehet, mint valamelyik társa. Sietett le... A sötét folyosón a foglyokra egy kalóz vigyázott, törökülésben kuporgott, és cigarettázott. Amikor látta a közeledőt, felállt, és a lépcső felé sietett...

- Halló! Te vagy az, Bill? Mondd meg a kapitánynak...

A lépcső alján ülő kalóz törzse most körülbelül a lesiető John lábának magasságába került. Marlow felismerte a helyzet előnyét, és teljes erővel belerúgott az őrcába, aki mint egy rongydarab, zuhant messzire, és mozdulatlanul terült el.

A foglyok hallották ezt a zuhanást, és sápadtan néztek össze. Larry halkan imádkozott. Fordult a kulcs, és a nyitott ajtóban ott állt John. De ki ismert volna rá a San Francisco-i jobb körökből? A szeme valami különös, lázas fényben ragyogott, és mintha egy fejfel magasabbnak látszott volna, ahogy revolverrel a kezében, rongyosan, piszkosán megállt a küszöbön. Rekedt suttogással szólt:

- Egyenként, csendben utánam. A nők maradjanak hátul!

Megrészegülve figyelte magát, amint nesztelen, gyors léptekkel osont fel a lépcsőn. És valóban, milyen nagyszerű volt ez a jelenség, hogy még egy téveszme is csodát művelhet, ha valaki fanatikus meggyőződéssel hiszi. Hátraszólt:

- A kormányosunk jöjjön mögöttem! Ha elbántam a kalózzal, álljon azonnal a kerékhez, és változtassa meg a hajó irányát. A többi védi a kormányállást, és nyomban lő, ha bárki megjeleNIK a közelben.

Kilépett a fedélzetre, és gyors léptekkel a kormányoshoz sietett. Ez csak akkor ismerte fel az idegent, mikor előtte állt. Éppen csak hogy kinyithatta a száját, de mielőtt még szólhatott volna, John ökle becsapott az álla alá, azután elkapta a derekát, és egy csavarintással átrepítette a korláton a tengerbe. A tömzsi Higgins valahol a közelben felordított:

- Mi a csoda az, Joe? - És már jött is a lépcsőn, amely az alsó fedélzetről a kormányállásba vezetett. A szakács egy pompás lövéssel éppen a homloka közepén találta el a vén gyilkost, aki visszazuhan, legurulva a lépcsőköN. John odament az elválasztó korláthoz, és lekiabált:

- Hatvan lövésünk van! Aki közeledik, azzal végzünk! Adjátok meg magatokat, és akkor megkegyelmezzünk mindannyitoknak! Ha nem, akkor villamosszékbe kerültek!

Újra visszalépett. Nyugodtan intézkedett. A nőket a kormányállás védőfala mögött helyezte el, és beosztotta az őrhelyeket. Nagyon távolról ismét feltűnt egy hajó lámpája.

A kalózok némán álltak a fedélközben. Körülbelül harmincan voltak. A Fekete Kapitány olyan nyugodt volt, mintha tudo-

másul sem venné a változást. A leküldött legény felhozta a még mindig eszméletlen Billt. Ott feküdt Higgins is holtan.

- És bizonyára a kormányossal is végzett az ördög - mondta a kapitány. - Úgy látszik, kimászott a szellőztetőablakon, és a csigalépcsőn keresztül visszament, meglepte Billt, és kiszabadította a társait. Veszett egy ember, az biztos. A feljáratot tűz alatt tartják, és ha előlről rohanjuk meg őket, aligha marad valaki élve közülünk. - Körülnézett. - Most én elmegyek. Itt várjatok! Bármilyen történjék, csak akkor mozduljatok, ha egymás után két lövést adok le.

Ebben a pillanatban egy golyó csapott közéjük, s az egyik kalóz két kezét a hasára szorítva, összerogyott.

- Amíg határozotok, menjetek hátrább, mert halomra lövünk mindnyájatokat! - hallatszott John hangja. A következő lövésre, amely célt tévesztett, a kalózok a hajó tatjára húzódtak. A kapitány meghagyta nekik, hogy fél óráig várjanak. A távolból közeledő világos pont cselekvésre sürgette.

Az ősz ember átlépett a korláton, és a fedélzet peremét megfogva, függött a hajó oldalán. Most, mintha drótkötélen mászna, egyik kezével a másikat váltva jutott előbbre a hajó oldalán. Iszonyú erő kellett ehhez, így haladt végig, amíg eljutott a hajó orráig. Helyben volt. Kissé felhúzódkodott. Elővette a revolverét. Egy lépésre tőle, külön a többiektől, a korlátnak dőlve állt John. A kapitány centiméterenként húzódott föl. A korlát külső pereménél állt, azután egyetlen szorítással megfogta Marlow torkát, és revolverét az oldalához szorította:

- Egy hang és vége! - suttogetta.

Mindez másodpercek alatt történt, és a sötét helyen a kissé távolabb álló emberek mit sem vettek észre. John nem mozdult.

- Most el fogom eresztani a torkát - suttogetta a kalóz -, a revolverét nyomban a tengerbe dobja! Én a Fekete Kapitány vagyok...

John levegőhöz jutott. De képtelen lett volna megmozdulni. Az apja állt mellette... Az apja fogja őt nyomban megölni!... Er-

nyedten hullott ki kezéből a revolver... Távoli csobbanás hallatszott.

- Most felszólítja a többieket, hogy nincs értelme a küzdelemnek, adják meg magukat! Én innen hátulról öt lövéssel elintézem az egész társaságot, és elsősorban magát, ha csak mukannak!

John fejéből a hűvös szél elfújta zsibbadt tehetetlenségét. Nyugodtan súgta vissza támadójának: - Ha valóban a Fekete Kapitány vagy, akkor senkit sem fogsz megölni, legkevésbé engem! Én a fiad vagyok! Itt lóg a nyakamon szerencsétlen édesanyám medalionja a fényképével!

A medalion tisztán látszott John meztelen mellén. A revolvercső nyomása nem enyhült az oldalán, és a rendíthetetlen ember, aki tartotta, nyugodtan súgta a fülébe:

- Nyissa ki azt a medaliont! De jól vigyázzon a kezére! A medalion nyitva volt. A hang ismét suttogott: - Ha van gyufája, vagy öngyújtója, gyújtson rá egy cigarettára, és közben világítsa meg a képet! Nagyon vigyázzon a kezére!

A gyufa lobbant, és a Fekete Kapitány egy másodpercig megpillantotta a három éves Tom és a szerencsétlen asszony képét. Az arcot, amelyet azóta is minden órában maga előtt látott.

- Most csukd be a medaliont, eredj oda a többiekhez, és mondd meg, hogy mindannyiótokat meg foglak menteni, ne lőjenek, ha jövők!

Utánanézett a távozó Johnnak. Úriember lett a fiúból. De a vér nem válik vízzé. Ezt láthatta ma.

Hogy milyen hatással lehetett a Fekete Kapitányra megdöbentő találkozása fiával, akit hároméves korában látott utoljára, ezt nem lehetett elemezni. Szentimentális érzések bizonyára távol állottak ettől a nyers rablótól, akit azonban félelmetes erején és bátorságán kívül különb intelligenciája is a kalózok vezérévé tett. Itt vénült meg a tengeren, érzelmi kitörésekre nem volt képes. Csak nézett abba az irányba, amerre John elosont. Talán némi jóérzéssel töltötte el, hogy ez az ember, akit

a fiának hitt, ilyen nyavalyás emberek között is bátor és erős maradt.

- Ide hallgassatok! - mondta John a társainak. - Beszéltem a kapitánnyal. Ott áll. Senki se nyúljon a fegyveréhez, amíg nem mondom! - kiáltotta erőlesen, mikor a többiek ijedten a revolverükhöz kaptak. - Nem érek rá magyarázni! Megállapodtam vele, hogy semmi bántódásunk nem történik! Ide fog jönni közénk, és mindenki viselkedjék vele nyugodtan, nincs tőle mit tartanunk. Annak dacára, hogy ő a Fekete Kapitány!...

Egy pillanatra elakadt a lélegzetük a borzalmas névtől. A Fekete Kapitány hajóján vannak!

- Akkor végünk! - nyögte a szakács.

- Nem lesz bántódásunk! Tudom! - Hogy miért, azt nem mondta meg. Odaszólt a korlát felé: - Ha tetszik, kérem, idejöhet! Bízunk a szavában. És maga is megbízhat bennünk!...

A hatalmas, sötét árny lassú léptekkel közeledett, és akinél volt fegyver, annak minden erejét össze kellett szedni, hogy rémülettől görcsösödő ujjai ne rántsák el a ravaszt.

- Távolról egy hajó közeledik! - mondta szokott lassú módján a kapitány. - Jelt adunk, hogy felvegyék magukat. Majd azt mondják, hogy hajótörést szenvedtek, és a Frisco sietett segítségükre! Azt hiszem, nem fognak elárulni bennünket...

- Erre mindannyiunk nevében becsületszavamat adom - felelte John.

A Fekete Kapitány hosszan ránézett. Arckifejezése most is olyan mozdulatlan volt, mint mindig. Odament a hajó orrához. Rövid ideig a kötelekkel babrált, azután lement a csigalépcsőn, hatalmas lámpát hozott, meggyújtotta, újra visszatért, és húzta1, húzta fel a lámpát, majd a zászlót, amely röviden ott lengett erősen megvilágítva a főárboc tetején. Senki sem szólt. Azután előrement a lejáróhoz, és dörgő hangon belekiáltott a sötétbe:

- Hogs, jöjjön ide, a többiek maradjanak a helyükön!

- Első pillanatban a vélt diadal örömmoraja hallatszott a háttérből. A kapitány odafordult a foglyokhoz: - Azt hiszem, nem

fog simán menni. Ha verekedésre kerül a sor, egyenként lőjék ki a golyókat, ne pocsékolják hiába a löszert! Valaki állandóan vigyázzon a lépcső feljárójánál! A kormánykereket forgassa négy fokkal kelet felé! -Közben feltűnt Hogs, és most ahhoz beszélt: - Ide hallgass! Jelt adtam annak a hajónak ott a távolban. Negyedórán belül itt lesz. A foglyokat átadjuk, ők megígérték, hogy nem árulnak el bennünket. Amíg ideér a hajó, mindenki maradjon ott, ahol van! Ezt parancsolom! Mondd meg a többieknek is!

- Ez nem lesz jó, kapitány! - mondta Hogs - Én nem bízom az ilyen emberekben! Nem akarok villamosszékbe kerülni!

- Nem kérdeztelek! Mondd meg, amit parancsoltam! Akinek nem tetszik, az majd szembeszáll velem! Mehetsz!

A hatalmas lámpa csikorgott fenn, ahogy a szél rázta, és a távoli fényes pont növekedett, A kapitány zsebre tette két kezét, és megállt John előtt: - Maga igazi férfi. Mi a foglalkozása?

Úgy kérdezte, mint katonát a feljebbvalója. .

- Doktor vagyok. Filozófus.

Az ősz ember egy pillanatra a vállára tette a kezét, és kissé szomorúan nézett a fiú arcába.

- Örülök, hogy az apja büszke lehet magára. És ne féljen. Megmenekülnek innen mind. Az a közeledő fénypont egy cirkáló. Sokkal hamarabb itt lesz, mint valami másik hajó.

Újra zsebre tette a kezeit, és a fedélköz sötétje felé nézett, azután csendesén hátraszólt: - A nők menjenek vissza a kormányfülke mögé, én adom le az első lövést! Vigyázz!

- Halló, kapitány! - hallatszott a morgolóds csoportból a fedélköz felől. - Semmi kedvünk rá, hogy a hajónkon találják ezeket! Hagyd abba az ostobaságot, mert veled is végzünk!

- Azonnal takarodjatok a fedélközből!

Most egy lövés dördült el a kalózok részéről. A kapitány kivette zsebéből két kezét, egy-egy 45-ös colt pisztoly villant fel. Kissé oldalt lépett, fedezékül használva a kormányos kajütjét. - Még egyszer felszólítalak... - most három-négy golyó csapott le a közelébe. - Így is jó - mormogta, és egymás után tíz lövést

adott le. A többiek megfogadták tanácsát, és csak egyesével tüzeltek a felbukkanó árnyakra. Larry felkiáltott. Golyót kapott a karjába. Most már tisztán látszott a közeledő cirkáló.

A kalózok közül vagy tíz elesett, a többi rohamra ment. Csodálatos látvány volt a vén kalóz, amint borzalmas ökölcsapásokkal, egyiket-másikat egyszerűen felragadva és belehajítva a többi közé, mint valami mitológiából megelevenedett bosszúálló isten, helyéből talpalatnyit sem mozdulva, verte vissza a rohamot. John egy földön fekvő vasdoronggal harcolt mellette, és segítségükre sietett a két matróz is. A cirkálón már figyelmesek lehettek a lövésre, teljes gőzzel jött a hadihajó, és tisztán hallatszott, hogy riadót fújnak. Ez lefújta a harcot is. A kalózok most már visszahúzódtak. Elvesztették a játékot. Végig a lépcsőn, a fedélköz egyharmadáig véres, élettelen vagy fetrengő alakokkal telt meg. Az egyik matróz betört fejjel feküdt, és a szakács ápolta. John teli volt zúzott sebekkel, de csodálatosképpen komolyabb baja nem esett. A Fekete Kapitány homlokáról csurgott a vér, és kezét a csípőjére szorítva, leült egy kötélsomóra.

- Mi baja? - kérdezte John.

- Most már... semmi... - elvette a kezét.

Csúnya szúrást kapott az oldalába. John megrendülten nézte. A barna arc fakó lett, és egy kéz szorította meg a kezét, amely már a halál húsa, párás állapotába zsibbadt. A csatahajó egy éles fordulattal melljük kanyarodott, és fegyveres matrózok ugráltak át. De John nem törődött vele. Letérdelt az öreg matróz mellé, mert látta, hogy mozog az ajka, és szeretne még mondani valamit. A hideg kéz olyan szorosan fonódott a tenyere köré, hogy szinte eltörte. Marlow egész közel hajolt fülével a Fekete Kapitány arca fölé. Csak annyit hallott:

- Isten... veled... fiam,

...Nagyanyó nemcsak az unokáján segített, hanem egy bűnös ember szerencsétlen életének szomorú végét is szebbé tette. Abban a hitben halt meg, hogy a fia fogja a kezét. És, mint már ebben a regényben más helyen megjegyeztem, ha az ember

igazán hisz valamiben, esetleg az sem baj, ha nem igaz. Sokszor a puszta hit is lehet igazi nagy ajándék.

John visszamenőleg szédül

A sebesült és foglyul ejtett kalózokat átvitték a cirkálóra, azután elhelyezték a kirándulókat is a páncélos gyengélkedőszobájában. Szegény Havlicseket kis híján ott felejtették, gúzsba kötve a burgonyaraktárban, ha Larry-nek nem jut eszébe, hogy kerestesse. Larry nyomban félrevonta, és sokáig beszélgetett vele. Havlicsek szemmel láthatólag izgatott volt, és Larry kérlelő. A beszélgetésből kifolyólag Havlicsek megvalósíthatta régi tervét, hogy abbahagyja a kalandos kalózeletet, és kávéházat nyithasson San Franciscóban, ami kevésbé vadregényes elfoglaltság, de mint láthattuk, néha kevesebb kényelmetlenséggel jár.

Johnnak kellemetlen volt a sok méltatás, amellyel a lapok foglalkoztak vele fogolytársai elbeszélése nyomán, és nem tudta, mit feleljen az újságírónak, aki határozott választ várt tőle arra a kérdésre, hogy milyen módon sikerült pusztán zsebkésével leteríteni egy cápát a víz alatt.

Marlow úgy érezte, hogy származásának szörnyű titkával nem köthet magához egy előkelő leányt. Még kevésbé teheti ezt meg, tudatában a vérében nyugvó rossz ösztönöknek, melyek egyszer elemi erővel szabadulhatnak fel, hogy romlásba, bűnbe ragadják. Maryt feltűnően kerülte. Ez annál furcsább volt, mert Mary viszont minden alkalmat megragadott arra, hogy a közelében legyen. Ilyen alkalom volt Fred Marlow estélye is, aki kéthetes szabadságidőről tért vissza, csak azért, hogy a Johnról elterjedt fantasztikus híreket ellenőrizze. A nagybácsi ugyanis meg volt győződve, hogy Johnn összetévesztik valakivel. Ő is konstataulta, hogy a fiú erősen megváltozott. Férfiass volt, nyugodt és határozott. De valahogy elgondolkozó.

- Csodálatos szerencse - mondta beszélgetés közben az öreg Burton, vendégektől körülvéve -, hogy a Fekete Kapitány az utolsó pillanatban John mellé állt.

Aztán elmesélte, hogy a Fekete Kapitány fia kertész volt a minisztériumban, és nemrégén halt meg. - Csodálatos történetét elmondtam az anyámnak is, és odaadtam a medaliont, amely őt ábrázolja gyermekkorában, fiatalon elhunyt édesanyjával. Nálad van még, anyám?

John felemelkedett. Néhány kérdést tett fel a nagybátyjának, azután kiszédelt az erkélyre. Egy pillanat alatt megértett mindent. Sokáig bámult ki az éjszakába. Szóval mégiscsak a puha, tudós Marlow-k fajtájából származik.

Egy kéz érintette meg a vállát:

- Mondja, John, haragszik rám?

Mary volt.

Megfogta a leányt két vállánál, és az arcába nézett. Egyszerre nagyon, nagyon örült, hogy mégsem a Fekete Kapitány fia.

- Nem haragszom, Mary, hanem szeretem magát.

... Az első csók általában igen hosszú szokott lenni ifjú és szerelmes embereknél. Ennek a három első csóknak az átlagideje azonban bizonyára meghaladta volna az országos rekordot.

- Én már régen szeretem magát - mondta Mary. - Tudja, hogy mikor kint állt azon a keskeny párkányon, sikoltozni szerettem volna?

John hirtelen ott látta magát állni a dülöngélő hajó oldalán, és szédülni kezdett, sőt ijedtében szívdobogást kapott.

Hiába! Vér nem válik vízzé.

VÉGE